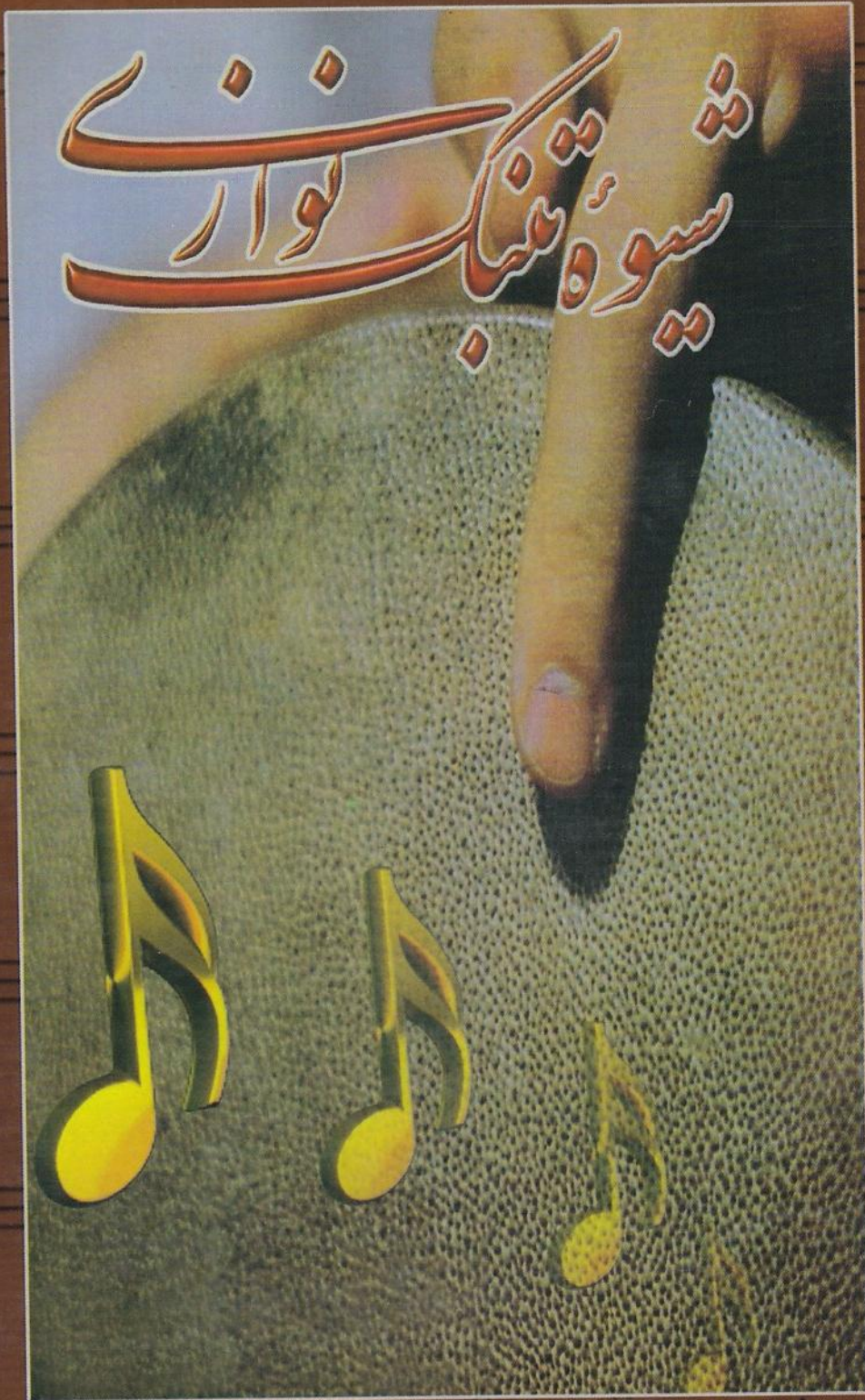

چاپ دوم
همراه با لوح تصویری

تألیف : محمود رفیعان

با مقدمه استاد جهانگیر ملک

سر شناسه	: رفیعیان ، محمود ، 1356 -
عنوان و نام پدید آور	: شیوه تنبک نوازی / تالیف محمود رفیعیان .
مشخصات نشر	: تهران : انتشارات موسیقی عارف ، 1396-
مشخصات ظاهری	: 80 ص: مصور (بخشی رنگی) .
شابک	: 979-0-802627-21-5
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: چاپ دوم .
موضوع	: موسیقی برای تنبک -- پارتیسیون
موضوع	: zarb music--Scores and parts
موضوع	: تنبک-- راهنمای آموزشی
موضوع	: zarb--Study and teaching
رده بندی کنگره	: MT725/ت 9ر7 1396
رده بندی دیویی	: 789/65
شماره کتاب شناسی ملی	: 4729729

انتشارات موسیقی عارف
 مرکز نشر و پخش کتب و لوازم موسیقی
 تلفن: ۲۱ - ۳۳۹۷۶۴ - ۳۳۹۱۴۳۱۴ نما بر .
 WWW.AREF-MUSIC.COM

نام کتاب : شیوه تنبک نوازی
 پدید آورنده : محمود رفیعیان
 نوبت چاپ اول : ۱۳۷۸
 نوبت چاپ دوم : ۱۳۹۶
 تیراژ :
 قیمت :
 حق چاپ محفوظ است

شیوه تنبک نوازی | ۲

• گفتار اول: تئوری ریتم در موسیقی

موسیقی هنری است که به وسیله آن می توان احساسات درونی خود را توسط صداهای مختلف به دیگران انتقال داد. این صداها از کششهای متفاوتی تشکیل می شود و مهمترین عامل آن وزن یا ریتم است که در قدیم وزن را ایقاع می گفتند. این وزن یا ریتم به کار بردن صداها و سکوتها با امتدادهای گوناگون است و برای تعیین کشش صداها هفت گونه نت در موسیقی به کار می رود که عبارتند از :

واحد کشش موسیقی	o	۱- نت گرد
$\frac{1}{2}$ واحد	l	۲- نت سفید
$\frac{1}{4}$ واحد	l	۳- نت سیاه
$\frac{1}{8}$ واحد	l	۴- نت چنگ
$\frac{1}{16}$ واحد	l	۵- نت دولاچنگ
$\frac{1}{32}$ واحد	l	۶- نت سه لاچنگ
$\frac{1}{64}$ واحد	l	۷- نت چهار لاچنگ

کشش نت گرد بر حسب زمان قراردادی است یعنی هیچ شمارش خاصی برای آن تعیین نکرده اند. مثلاً اگر گرد را ۴ ثانیه فرض کنیم سفید ۲ ثانیه می شود و به همین ترتیب تمام نتها نصف نت پیشین می شود.

حامل سه خطی

حامل یک خطی

اکنون هفت شکل نت و هفت نوع سکوت داریم. همچنین دو نوع خط حامل که نت ها را در بین آنها بنویسیم. برای نوشتن آنها از سمت چپ به راست نت نویسی می کنیم.

اما هفت نوع کششی که تا کنون گفتیم نمی تواند تمام نیازهای ما را برطرف کند. پس ما به نشانه های دیگری هم نیازمندیم که آنها عبارتند از: خط اتحاد، نقطه امتداد، دو نقطه

خط اتحاد:

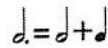
خطی است که در بالا یا پایین دو نت قرار می دهند تا به وسیله آن کشش این دو نت را به یکدیگر متحد

کنند.

نقطه امتداد:

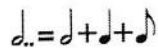
هرگاه نقطه ای در سمت راست یک نت یا یک سکوت قرار دهیم نصف کشش همان نت به خودش اضافه

می شود.

دو نقطه:

هرگاه دو نقطه در سمت راست نتی قرار گیرد نقطه اولی نصف کشش نت اصلی و نقطه دومی یک چهارم

نت اصلی و یا نصف نقطه اولی به آن اضافه می کند.

میزان:

هریک از جمله های موسیقی از نظر زمان به قسمت های مختلف تقسیم می شوند که هر قسمت یک میزان نام دارد و برای جدا کردن این قسمت ها از خط قائمی استفاده می شود که آن را خط میزان می گویند.

هر میزان ممکن است از دو، سه، چهار یا قسمت های مساوی تشکیل شده باشد که آن قسمت ها را ضرب می گوئیم.

خط میزان

خط میزان

خط میزان

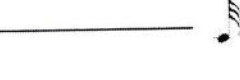
یادآوری: در عدد کسر میزان،

مخرج 2 نشانه نت سفید $\frac{2}{2} = \frac{2}{2}$

مخرج 4 نشانه نت سیاه $\frac{2}{4} = \frac{2}{4}$

مخرج 8 نشانه نت چنگ $\frac{2}{8} = \frac{2}{8}$

مخرج 16 نشانه نت دولا چنگ $\frac{2}{16} = \frac{2}{16}$

مخرج 32 نشانه نت سه لا چنگ $\frac{2}{32} = \frac{2}{32}$

مخرج 64 نشانه نت چهار لا چنگ $\frac{2}{64} = \frac{2}{64}$

و صورت کسر، تعداد نت‌های استفاده شده از آن مخرج را در یک میزان نشان می‌دهد.

علاوه بر میزان‌هایی که قبلاً اشاره کردیم میزان‌های دیگری هم وجود دارند که به آنها میزان‌های لنگ یا مختلط می‌گویند. متداول‌ترین آن‌ها عبارتند از میزان‌های پنج‌ضربی، هفت‌ضربی و نه‌ضربی که این میزان‌ها خود مرکب از دو یا چند میزان دیگر هستند که هر میزان آن از نظر تعداد ضرب با میزان‌های دیگر نامساوی است و معمولاً بین آن‌ها خط نقطه چین قرار می‌دهند تا موقعیت آنها از یکدیگر تفکیک شود.

$$\frac{5}{4} (2 + 3) \quad \text{||} \quad \text{||} \quad \text{||} \quad \text{||} \quad \text{||}$$

$$\frac{5}{4} (3 + 2) \quad \text{||} \quad \text{||} \quad \text{||} \quad \text{||} \quad \text{||}$$

تقسیمات دیگر کنش‌ها:

اگر بخواهیم نت‌هایی که قابل تقسیم به دو و چهار قسمت هستند به سه و شش قسمت تقسیم کنیم باید عدد سه یا شش را در بالا یا پایین نت قرار داد و آن را در زمان دو یا چهارنت اجرا کرد که معمولاً این تقسیمات سه‌تایی را سه بر دو (تریوله) و شش‌تایی را شش بر چهار (سکستوله) می‌گویند. نمونه‌ای از آن‌ها را در زیر می‌بینید.

سه بر دو

شش بر چهار

گاهی ممکن است نت‌ها به شکل‌های دیگری هم تقسیم شوند.

پنج دولاچنگ در زمان چهار دولاچنگ (کوئینتوله)

هفت سه‌لاچنگ در زمان هشت سه‌لاچنگ (سپتوله)

یازده سه‌لاچنگ در زمان هشت سه‌لاچنگ

و گاهی نیز عکس می‌شود؛ اگر بخواهیم نت‌هایی که قابل تقسیم به ۳ و ۶ قسمت هستند به ۲ و ۴ قسمت تقسیم کنیم باید عدد ۲ یا ۴ را در بالا یا پائین نت قرار داد و آن را در زمان ۳ یا ۶ نت اجرا کرد که معمولاً این تقسیمات ۲ تایی را ۲ بر ۳ (دئوله) و ۴ تایی را ۴ بر ۶ (کوارتوله) می‌گویند.

دو بر سه (دئوله)

نت‌های کوچک:

به یک یا چند نت گفته می‌شود که به صورت زینت قبل از نت اصلی اجرا گردد و چون از نظر مدت خیلی کوتاه و کم ارزش است کشش آن در میزان به حساب نمی‌آید و معمولاً نت نویسی آنها کوچکتر از نت‌های اصلی میزان است.

طریقه اجرا:

طریقه نوشتن

طریقه اجرا:

طریقه نوشتن

سه بر دو

شش بر چهار

گاهی ممکن است نت‌ها به شکل‌های دیگری هم تقسیم شوند.

پنج دولاچنگ در زمان چهار دولاچنگ (کونینتوله)

هفت سه‌لاچنگ در زمان هشت سه‌لاچنگ (سپتوله)

یازده سه‌لاچنگ در زمان هشت سه‌لاچنگ

و گاهی نیز عکس می‌شود؛ اگر بخواهیم نت‌هایی که قابل تقسیم به ۳ و ۶ قسمت هستند به ۲ و ۴ قسمت تقسیم کنیم باید عدد ۲ یا ۴ را در بالا یا پائین نت قرار داد و آن را در زمان ۳ یا ۶ نت اجرا کرد که معمولاً این تقسیمات ۲ تایی را ۲ بر ۳ (دئوله) و ۴ تایی را ۴ بر ۶ (کوارتوله) می‌گویند.

دو بر سه (دئوله)

نت‌های کوچک:

به یک یا چند نت گفته می‌شود که به صورت زینت قبل از نت اصلی اجرا گردد و چون از نظر مدت خیلی کوتاه و کم ارزش است کشش آن در میزان به حساب نمی‌آید و معمولاً نت نویسی آنها کوچکتر از نت‌های اصلی میزان است.

طریقه اجرا:

طریقه نوشتن

طریقه اجرا:

طریقه نوشتن

محمود رفیعیان اصفهانی به سال ۱۳۵۶ در شهر اصفهان متولد و از همان اوایل کودکی با موسیقی آشنا شد و به فراگیری تمبک پرداخت. در سال ۱۳۷۵ به محضر استاد جهانگیر ملک راه یافت و استفاده های فراوانی از محضر این استاد بزرگوار برد. از سال ۱۳۷۶ فعالیت هنری خود را با استاد محمد موسوی آغاز و در همان سال همراه با استاد فرامرز پایور کنسرتی در اصفهان اجرا کرد. او از سال ۱۳۸۲ همکاری خود را با استاد حسن کسایی آغاز کرد و برنامه های متعددی با ایشان اجرا و ضبط نمود که از میان این آثار میتوان به دو اثر (دختر گل فروش) و (قصه های عشق مجنون) اشاره کرد وی از سال ۱۳۸۴ چند سالی مدرس هنرستان موسیقی پسران تهران بود و همچنین برنامه های زیادی با اساتیدی چون جلیل شهنواز، علی تجویدی، همایون خرم، فضل الله توکل، منصور نریمان، عبدالوهاب شهیدی، نادر گلچین، حسین خواجه امیری (ایرج)، علی اصغر شاهزیدی، فخری ملک پور و..... اجرا و ضبط نموده است

TOMBAK PLAYING STYLE

WRITER :
MAHMOOD RAFIEIAN

انتشارات موسیقی عارف

مرکز نشر و بخش کتب و لوازم موسیقی

تلفن: ۰۲۱-۳۳۹۷۶۴۲۰-۳۳۹۱۴۳۱۴

WWW_AREF-MUSIC.COM

مرکز موسیقی بتهوون شیراز